

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce **J. G.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o plný invalidní důchod, o vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí této věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 42 Cad 212/2005,

t a k t o :

Soudce JUDr. Milan Zamrazil **n e n í** vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 42 Cad 212/2005.

O d ů v o d n ě n í :

Krajskému soudu v Ústí nad Labem bylo Českou správou sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) postoupeno podání žalobce označené jako „návrh na přezkoumání rozhodnutí a možnost soudního přezkumu rozhodnutí“, v němž žalobce poukazuje na to, že 22. 3. 2005 došlo ke konečnému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně ve věci jeho plného invalidního důchodu. Žalovaná a Okresní správa sociálního zabezpečení však maří toto rozhodnutí a lékař na LPK jej učinil dokonce částečně invalidním, aniž by došlo v mezidobí k vyléčení jeho onemocnění cukrovkou.

Protože podání žalobce nemělo náležitosti žaloby ve smyslu § 71 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ani náležitosti podání ve smyslu § 37 odst. 2 a 3 téhož zákona, vyzval Krajský soud v Ústí nad Labem žalobce usnesením ze dne 21. 10. 2005, č. j. 42 Cad 212/2005 – 4, aby podepsanému soudu předložil stejnopis rozhodnutí, ohledně kterého navrhl provedení soudního přezkumu a zároveň aby uvedl, proti kterému výroku a z jakých důvodů proti tomuto rozhodnutí brojí a jak má znít verdikt (rozhodnutí) soudu. Ke splnění výše uvedených povinností mu poskytl lhůtu 3 dnů od doručení výzvy.

Žalobce na tuto výzvu reagoval žádostí ze dne 1. 11. 2005 o změnu soudce JUDr. Milana Zamrazila pro podjatost. V žádosti uvedl, že uvedený soudce se dopustil podjatosti v řízení vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 14 Ca 9/99.

Právník ex offio JUDr. Miroslav Zedníček, který byl žalobci ustanoven, jej donutil pro urychlení řízení „stáhnout podjatost chování soudce JUDr. Milana Zamrazila“. Při jednání, k němuž nebyl žalobce přizván, pak JUDr. Zamrazil a JUDr. Zedníček a pracovnice ČSSZ rozhodli zrušit jeho žalobu o důchod.

Krajský soud v Ústí nad Labem – soudce JUDr. Milan Zamrazil – postoupil předmětnou věc k rozhodnutí o žalobcově námitce podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. V předkládací zprávě uvedl, že námitka tak, jak je odůvodněna není ve smyslu § 8 odst. 1 poslední souvětí s. ř. s. přípustná, a proto ji nekomentuje.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům, nebo k jejich zástupcům, je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou rovněž soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu, nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Žalobce jako důvod podjatosti uvádí okolnost, že věc projednává soudce, který rozhodoval v jeho předchozím soudním sporu, vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 14 Ca 9/99, o plný invalidní důchod. Poukazuje na to, že také v předchozím sporu vznesl námitku podjatosti uvedeného soudce, avšak soudem ustanovený advokát pro toto řízení jej donutil pro urychlení věci tuto námitku podjatosti „stáhnout“. Pokud jde o tvrzenou námitku podjatosti, kterou stěžovatel vyjádřil v řízení vedeném u tamního soudu pod sp. zn. 14Ca 9/99, zjistil Nejvyšší správní soud z obsahu uvedeného spisu, že stěžovatel v odvolání proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 2. 2000, č. j. 14 Ca 9/99 – 22, uváděl, že se odvolává proti uvedenému rozsudku též pro podjatost soudce. Spis byl poté předložen Vrchnímu soudu v Praze (tehdy odvolacímu soudu ve věcech správního soudnictví), který věc vrátil Krajskému soudu v Ústí nad Labem s tím, aby bylo ujasněno, zda se jedná o takovou námitku a pokud ano, aby se k ní příslušný soudce vyjádřil a poté byl spis předložen Vrchnímu soudu v Praze spolu s odvoláním ve věci samé. Dne 26. 9. 2000 k výzvě soudu na doplnění námítky podjatosti ve smyslu požadavku odvolacího soudu, sdělil stěžovatel písemně, že na podané námitce podjatosti po poradě se svým právním zástupcem netrvá a bere ji zpět. Vrchní soud v Praze poté ve svém zrušovacím usnesení ze dne 8. 3. 2001, sp. zn. 2 Cao 246/2000, jímž zrušil rozsudek krajského soudu ve věci samé, k námitce podjatosti uvedl, že vzhledem k tomu, že stěžovatel od původně vznesené námítky ustoupil, nebylo k ní již dále přihlíženo.

Podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listinných základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup vyjímecný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vyjímecně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Důvodem k vyloučení soudce přitom nejsou okolnosti, které spočívají v jeho postupu v řízení o projednávané věci, nebo jeho rozhodování ve věcech jiných. Žalobcem tvrzený důvod tak, jak byl uveden, totiž postup JUDr. Milana Zamrazila v jiné jeho věci vedené

u téhož soudu pod sp. zn. 14 Ca 9/99, který neodpovídal žalobcovým představám, není tudíž důvodem k vyloučení soudce ve smyslu výše citovaného ustanovení § 8 odst. 1 s.ř.s. Ke stěžovatelem vznesené námitce podjatosti uvedeného soudce vyjádřené v předchozím řízení nebylo přihlíženo, neboť žalobce na této námitce netrval, písemně uvedl, že od ní upouští. Z obsahu tohoto jeho písemného úkonu nelze dovodit, že by byl k němu donucen, jak stěžovatel namítá. Podle názoru Nejvyššího správního soud takový důvod nemůže představovat okolnost, jež by vedla k vyloučení soudce a není způsobit založit úvahy o pochybnostech o nepodjatosti soudce. Z vyjádření soudce JUDr. Milana Zamrazila lze dovodit, že žádný vztah k věci, resp. k žalované České správě sociálního zabezpečení nemá. K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat. O takový případ však v projednávané věci nejde, když okolnost spočívající v rozhodnutí uvedeného soudce v jiné věci téhož účastníka, které byt' je z hlediska jím uplatněného nároku pro něho nepříznivé, není důvodem k vyloučení soudce ve smyslu § 8 odst. 1 poslední věty s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že zde důvod pro vyloučení soudce JUDr. Milana Zamrazila není dán. S ohledem na skutečnost, že navrhovatel fakticky relevantní důvod neuvedl (ostatně jej neuvedl ani ve věci vedené pod sp. zn. 14 Ca 9/99 a ostatně, jak již bylo výše uvedeno, od vznesené námítky podjatosti upustil) a soudce, který má věc rozhodovat takovýto důvod sám rovněž neshledává, nemohl Nejvyšší správní soud rozhodnout jinak, než-li tak, že soudce JUDr. Milan Zamrazil není vyloučen z projednávání a rozhodnutí této věci.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s. a contr.).

V Brně dne 14. března 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu